

je razlog upravo u tome što pojedinac ne zna što započeti s Biblijom: kako je čitati i kako se njome koristiti. Zato je potrebno prije svega mladež upoznati s Biblijom i sa svime onim što je s Biblijom tijesno povezano. Potrebno je mlade ljude, i starije isto tako, uvesti u biblijski svijet, koji je mnogima tuđ, neobičan i zagonetan. Biblija je napisana davno, ali ipak u određenu vremenu i među određenim ljudima. Treba upoznati to vrijeme i te ljude koji su bili glavni činioci onih zbivanja što su u Bibliji zabilježena. Treba naučiti čitati Bibliju i nad njom razmatrati. Treba se naučiti Bibliju uzimati u ruke kao kruh naš svagdanji. To se postiže mukotrpno i postupno, ali kad se postigne, onda ljudi od toga imaju neprocjenjive koristi za svoj duhovni život.

Razni pisci, stručnjaci, u ovoj knjizi pokušavaju razraditi metode približavanja Bibliji i služenja Biblijom. U dijelu knjige »Pretpostavke danas« govore G. Strunk, G. Hegele i J. Danko općenito o onome što je neophodno potrebno znati za rad s Biblijom. Veoma zanimljivo razrađuje J. Danko način i metodu biblijskog predavanja. W. Schöpping pruža čitaocu razrađenu metodu biblijskog razgovora a W. Ullrich daje neke uzorke biblijskih seminara u obliku razgovora. G. Hegele obrađuje način održavanja biblijskih kružoka: daje metodu i vrednovanje biblijskog kružoka. Danas su kružoci sve više u modi. Oni se izvrsno mogu iskoristiti u radu s Biblijom, osobito među mladima. Možda mi tu metodu rada premalo koristimo. Ova nam knjiga daje ne samo poticaja nego nam razlaže i načine kako takve kružoke prirediti i kako ih održati.

M. Kehl iznosi nam svoja razmišljanja o razmatranju u obliku razgovora. Mi smo vični meditaciju držati šutke, povučeni u osamu i tišinu. Međutim, postoji i vrlo plodan i učinkovit način razmatranja i razmišljanja u dvoje ili troje, to jest kroz razgovor. Anneliese Bausch i Fritz Gaiser pružaju nam razrađene

metode takva razmatranja nad biblijskim tekstom.

Vrlo je zanimljivo i razmatranje nad slikom ili kipom. To su za nas čisto neobična razmatranja. A ipak i ona znaju biti vrlo plodna i korisna. G. Boss daje nam u knjizi neka načela za takvo razmatranje nad slikom i razrađuje pojedine metode za nj. Veoma su korisni i upotrebljivi oni uzorci biblijskog razmatranja nad slikom koje pisac daje u nastavku.

Hvale je vrijedno što je prevodilac na kraju knjige pridodao »Hrvatsku biblijsku bibliografiju« (232—267. stranica). Prevodilac knjige dr. Jerko Fućak sabrao je naslove svih knjiga, udžbenika, članaka razasutih po časopisima i razvrstao ih pregledno i sustavno prema naslovima pojedinih biblijskih područja. Ovo je istinski putokaz svakome koji želi saznati tko je što i gdje pisao u nas u svezi s Biblijom poslije 1945. godine.

Knjiga zavređuje pohvalu i preporuku.

A. Rebić

ODGOJ DJECE U VJERI u kršćanskoj zajednici. Zbornik radova IV. katehetske ljetne škole održane u Rijeci od 2. do 11. srpnja 1974. godine. Izdanje PAKS-e »Kršćanske sadašnjosti«, Zagreb 1975. Katehetski priručnici 15. 435 stranica.

Već je postao običaj da se predavanja održana na Tjednima i Školama kasnije tiskom objave. To je po hvalno. Tako naime mogu ona predavanja koja su jednom bila izrečena određenom skupu ljudi biti pristupačna mnogo široj čitateljskoj publici i biti im od velike koristi. No i onima koji su ta predavanja čuli mogu ona, zapisana u jednom zborniku, isto tako biti od koristi, jer ih mogu opet i opet čitati i proučavati. Zvuk naime bježi i nestaje a zapisano ostaje.

U ovom zborniku ODGOJ DJECE U VJERI sabrana su sva predavanja koja su bila održana na Katehetskoj ljetnoj školi u Rijeci. Predavanja su

bila održana o temi: odgoj djece u vjeri do 12. godine u kršć. zajednici. Tema je obrađivana s antropološkog, biblijskog, teološkog i katehetskog stajališta. Tako se ovim zbornikom pruža našoj čitateljskoj javnosti prvo djelo posvećeno pastoralno-katehetskoj problematici.

U 1. dijelu zbornika nalaze se predavanja, diskusije i rezultati rada po grupama o različitim pristupima odgoju djece u vjeri, razrađenim u ovim temama: katehizacija djece u svijetu i kod nas, socio-kulturni utjecaj na djecu, psihopedagoški pristup djetetu, dinamika grupe, Biblija u katehizaciji djece, obitelj i kateheza, moralna dimenzija u katehizaciji djece, osnovne teme u katehizaciji djece, suvremena metodika u katehizaciji djece, audiovizualna sredstva u katehizaciji djece.

U 2. dijelu Zbornik donosi rezultate razgovora za »okruglim stolom«, osvrte na rad Škole i neke informacije. Tu su zabilježena iskustva i razmišljanja ljudi koji su na poseban način angažirani u odgoju djece. U Zborniku je donesena i završna diskusija u kojoj su bila postavljena mnoga pitanja s područja kateheze, i odgovori stručnjaka. Navedena su zatim razna mišljenja o radu Škole, završni govor mons. Ćirila Kosa, osvrt na rad po grupama i odjek te Škole u našem hrvatskom vjerskom tisku.

Sasvim na kraju donesena su pisma Pripremnog odbora KLJŠ upućena Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu i visokim bogoslovnim školama hrvatskog jezičnog područja. U tim je pismima iznesena želja i molba sudionika Škole da odgovorni na našim teološkim učilištima učine sve kako bi se i kod nas omogućila što stručnija i suvremenija pastoralno-katehetska formacija.

Ovi su radovi od velike pomoći katehetama i katehisticama, studentima i studenticama teologije. Zato ovaj zbornik toplo preporučamo ne samo na čitanje nego i na stalno proučavanje.

A. Klenovac

PRIRUČNIK ZA KATEKIZAM 5 i 6. Izdanje PAKS-e »Kršćanske sadašnjosti«, Zagreb 1975. Stranica 263.

Ovaj je priručnik izradila Pastoralno-katehetska služba »Kršćanske sadašnjosti« (PAKS KS) prema njezmačkoj knjizi Alberta Höflera *Biblische Katechese*, Handbuch für die fünfte und sechste Schulstufe. Naslov hrvatskog prijevoda »Priručnik za katekizam« opravdan je, jer se u knjizi zapravo radi o biblijsko-teološkom pristupu i metodskim uputama za spomenute katekizme. U ovom se priručniku ističe razlika između »biblijske« i »katekizamske« vjeronaučne prakse, a time i razlika između »biblijske« i »katekizamske« kateheze. U priručniku je dominantan biblijski i antropološki pristup katehezi.

Knjiga je podijeljena na uvodni dio, *Polazišta*, i na dva dijela, na dio koji se tiče Katekizma 5 i na dio koji se odnosi na Katekizam 6. U »Polazištima« se obrađuje zadaća odgoja u vjeri, smisao za Sveto pismo u ovoj razvojnoj dobi, religiozno-psihološko značenje biblijske pouke, vjeroučiteljeva djelatnost i djetetova djelatnost. U dijelu koji je posvećen *Katekizmu 5* obrađena su biblijski ona poglavlja koja se nalaze već u *Katekizmu 5*, to jest: I. Vjerujem u Boga, II. David — kralj poslan od Boga, III. Božji kralj u Jeruzalemu, IV. Isus — Kralj poslan od Boga, V. Jeremija — poslanik Božji, VI. Isus — Božji poslanik kraljevskog roda, VII. Isus umire za nas, VIII. Gospodar Crkve, IX. Crkva Gospodinova, X. Apostolska služba Crkve. Za treći dio, *Katekizam 6*, obrađena su ova poglavlja: I. Bog spasava svoj narod, II. Služba riječi, III. Isus Krist — naš Spasitelj, IV. Euharistijsko slavlje, V. O Isusovim čudesnim ozdravljenjima, VI. Sakrament bolesničkog pomazanja, VII. Bog oprašta svaku krivnju, VIII. Vazmeno slavlje novoga saveza, IX. Krist je s nama, X. Kristovo evanđelje dolazi narodima.

Ova će knjiga izvrsno poslužiti ne samo katehetama i katehisticama nego i svima onima koje se na bilo